

Ogólnopolska Federacja
na rzecz Rozwiązywania
Problemu Bezdomności

www.bezdomnosc.pl

facebook.com/ofrpb

Tymczasowy sekretariat Federacji:
Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta
Koło Zabrzeńskie
ul. Wolności 241, 41-800 Zabrze
tel.: 600 350 002, fax: 32 630 11 20
e-mail: biuro@bezdomnosc.pl

L. dz.: 2/F/2016

Zabrze, dn. 12 kwietnia 2016 r.

Sz. P. Krystyna Wyrwicka

Dyrektor

Departamentu Pomocy i Integracji Społecznej

Ministerstwo Rodziny,

Pracy i Polityki Społecznej

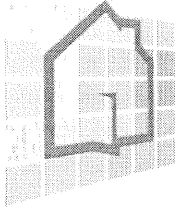
ul. Nowogrodzka 1/3/5

00-513 Warszawa

Szanowna Pani Dyrektor,

W związku z wprowadzonymi w ustawie o pomocy społecznej zmianami dotyczącymi zniesienia obowiązku przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego oraz wydania decyzji administracyjnej wobec osób przyjmowanych do ogrzewalni i noclegowni, a także zniesienia zasady zwracania wydatków poniesionych za udzieloną pomoc w tego typu placówkach przez gminę ostatniego zameldowania, Ogólnopolska Federacja na rzecz Rozwiązywania Problemu Bezdomności przeprowadziła w lutym br. ankietę internetową (<http://goo.gl/forms/tWCXA5XHP1>) dotyczącą przyszłości ogrzewalni i noclegowni dla osób bezdomnych w świetle ww. zmian ustawowych. W ankiecie udzielono 37 odpowiedzi. Odpowiedzi dotyczyły placówek położonych w gminach Chrzanów, Częstochowa, Człuchów, Dębica, Gdańsk, Gliwice, Grudziądz, Kłodzko, Kołobrzeg, Kutno, Legnica, Lubin, Łódź, Nowa Sól, Pabianice, Radom, Słupsk, Stargard, Świdnica, Warszawa, Wrocław, Zgorzelec. Po usunięciu dublujących się odpowiedzi pozostało 28 odpowiedzi (na 192 placówki tego typu w Polsce), które rozłożyły się następująco:

- 2 placówki zostały już zlikwidowane po ogłoszeniu nowych regulacji ustawowych – były to 2 noclegownie, obie zostały przekształcone w schroniska;
- 3 placówki zgłaszają zagrożenie likwidacją wyrażone wprost w rozmowach lub korespondencji z właściwą terenowo gminą – są to 3 noclegownie; jedna z nich (sezonowa) otrzymała już informację, że w sezonie 2016/2017 nie będzie uruchamiana, tak więc de facto można mówić o jej likwidacji;
- 6 placówek wyraża obawę przed likwidacją (przy braku jednoznacznej informacji ze strony gminy właściwej terenowo), w tym 5 noclegowni i 1 ogrzewalnia;
- 9 placówek uważa, że zmiany ustawowe raczej nie będą miały wpływu na ich działalność (przy braku jednoznacznego stanowiska gminy właściwej terenowo), w tym 7 noclegowni, 2 ogrzewalnie;
- 7 placówek otrzymało zapewnienie dalszego finansowania ze strony właściwej terenowo gminy, w tym 4 noclegowni, 3 ogrzewalnie;
- 1 placówka (ogrzewalnia) nie wyraziła opinii (ze względu na brak wiedzy o zmianach w ustawie).



Ogólnopolska Federacja
na rzecz Rozwiązywania
Problemu Bezdomności

Tymczasowy sekretariat Federacji:
Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta
Koło Zabrze
ul. Wolności 241, 41-800 Zabrze
tel.: 600 350 002, fax: 32 630 11 20
e-mail: biuro@bezdnomosc.pl

www.bezdomnosc.pl

facebook.com/ofrpb

Dodatkowo, w części opisowej ankiety, respondenci zgłaszali uwagi dotyczące:

- braku zrozumienia przesłanek stojących za wprowadzonymi zmianami prawnymi,
- ogólnej obawy o finansowanie usług w noclegowniach w związku z nowymi rozwiązaniami prawnymi i możliwości przenoszenia ciężaru finansowego świadczonych usług na organizacje,
- obawy o miejsca pracy osób zatrudnionych w noclegowniach,
- braku ścieżki finansowej na dostosowanie placówek do standardów,
- braku jednoznacznej informacji (bądź braku reakcji w ogóle) ze strony gminy właściwej terenowo, mimo monitowania w sprawie zmian ustawowych i przyszłości placówek,
- braku w zmianach ustawowych uregulowania rozwiązań mieszkaniowych dla osób bezdomnych.

Należy więc stwierdzić, że zagrożenie likwidacją noclegowni bądź ich przekształcaniem w substadardowe schroniska (a także obawy przed takimi działaniami) istnieje i potrzebna jest inicjatywa MRPiPS w zakresie przeciwdziałania temu zjawisku. Zauważalnym problemem jest brak zrozumienia dla wdrażanych zmian, u którego podwalin leży przyzwyczajenie gmin do dotychczasowego systemu finansowania usług i niechęć do płacenia za „nieswoich” bezdomnych. Inną istotną informacją jest fakt, że problem dotyczy nie tylko największych gmin stanowiących tradycyjne miejsca koncentracji osób bezdomnych z terenu całego kraju, ale także (a może przede wszystkim) małych i średnich miast powiatowych „obsługujących” osoby bezdomne z terenu gmin ościennych. Warto także zauważyć, że wraz z malejącym poziomem obaw o przyszłość placówek w poszczególnych grupach odpowiedzi, rośnie odsetek odpowiedzi udzielonych przez ogrzewalnie, co skłania do interpretacji, iż przedmiotowe zjawisko w znacznie mniejszym stopniu dotyczy ogrzewalni niż noclegowni.

Dlatego też zwracamy się z prośbą do MRPiPS o szczegółowy monitoring sytuacji, a przede wszystkim o uruchomienie działań zmierzających do zmniejszenia skali opisywanego zjawiska. Jednocześnie wyrażamy pełną gotowość do współpracy w ww. zakresie. Chętnie również spotkamy się w celu szczegółowego omówienia sytuacji.

Z wyrazami szacunku,

Jakub Wilczek

Ogólnopolska Federacja
na rzecz Rozwiązywania Problemu Bezdomności

MINISTERSTWO RODZINY, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ

DEPARTAMENT POMOCY I INTEGRACJI SPOŁECZNEJ

00-513 Warszawa, ul. Nowogrodzka 1/3/5, tel. + 48 22 661 12 77, fax. + 48 22 661 12 76

www.mrpips.gov.pl; e-mail: sekretariat.dps@mrpips.gov.pl

DPS.IV.5111.2.15.2016.IR

Warszawa, dnia 09 maja 2016 r.

Pan Jakub Wilczek

**Prezes Ogólnopolskiej Federacji na rzecz
Rozwiązywania Problemu Bezdomności**

41-800 Zabrze, ul. Wolności 241



W nawiązaniu do pisma z dnia 12 kwietnia 2016 r. (L.dz.: 2/F/2016) w sprawie możliwych zagrożeń związanych ze zmianą finansowania ogrzewalni i noclegowni, wprowadzoną przez ustawę z dnia 5 sierpnia 2015 r. *o zmianie ustawy o pomocy społecznej* (Dz. U. z 2015 r., poz. 1310), proszę przyjąć poniższe wyjaśnienia od Departamentu Pomocy i Integracji Społecznej.

Zgodnie z art. 48a ust. 8 znowelizowanej ustawy *o pomocy społecznej* (Dz. U. z 2015 r., poz. 163 j.t. z późn. zm.) pomoc przyznawana w formie tymczasowego schronienia w ogrzewalni lub noclegowni nie wymaga przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego oraz wydania decyzji administracyjnej, a wydatki poniesione za udzieloną pomoc nie podlegają zwrotowi. Zgodnie z art. 6 ust 1 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. *o zmianie ustawy o pomocy społecznej* - przepis ten wchodzi w życie po upływie 12 miesięcy od dnia ogłoszenia ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. – czyli po 4 września 2016 r.

W piśmie z dnia 12 kwietnia 2016 r. przedstawiliście Państwo swoje obawy, iż wejście w życie powyższych przepisów, może spowodować likwidację ogrzewalni i noclegowni lub przekształcanie ich w substandardowe schroniska.

Uwzględniając zgłoszone przez Państwa uwagi, Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej informuje, że będzie monitorowało sytuację placówek noclegowych dla osób bezdomnych w corocznych sprawozdaniach z *Działań podjętych w celu zapobieżenia*

negatywnym skutkom bezdomności na terenie województwa w sezonie zimowym a także w przeprowadzonym co dwa lata sprawozdaniu jednorazowym (realizowanym w Centralnej Aplikacji Statystycznej): *Sprawozdanie z realizacji działań na rzecz osób bezdomnych w województwach za dany rok.*

W chwili obecnej trudno jednak podejmować konkretne działania zmierzające do zmniejszenia skali opisywanego zjawiska, skoro przepisy zmieniające finansowanie ogrzewalni i noclegowni nie weszły jeszcze w życie i jak na razie nie wiemy czy i ewentualnie w jaki sposób zmiana finansowania wpłynie na sposób działania ogrzewalni i noclegowni.

Jednocześnie chciałbym podziękować za Państwa zaangażowanie i chęć aktywnej współpracy przy wypracowywaniu rozwiązań, które mogłyby przeciwdziałać opisanym problemom. Jeżeli wystąpi taka potrzeba, Departament Pomocy i Integracji Społecznej chętnie skorzysta z przedstawionej propozycji współpracy.

Z poważaniem

ZASTĘPCA DYREKTORA
Departamentu Pomocy i Integracji Społecznej

Paweł Nógacki